

**Reconstituted Joint Monitoring and Evaluation Commission
(RJMEC)**

Waregak ke wä malä nhiam min ca rialikä ε

H.E MAJ. GEN. CHARLES TAI GITUA [rtd]

Kuär in käp buan in guiy guur-malä min cɔal ke I R-JMEC

Ke ruon in nhiam ke kɔr kä mēē ca kuaar kumε mat malä mē ca nyɔk
ke jiec keyöö baa koori kap cuɔŋ kä Jinub Thudan

Tuɔke guey εmε nɪke

22 pay-rɛw 2020 a wäkä 23 pay-rɛw 2021

Tin te rɛy warɛgak ɛmɛ

1. Tuk ruacni 2
2. Kume mat malä min ca nyɔk kɛ jɛc 3
3. Lät tin ca thuk kɛ lat ɛ kume mat malä 4
4. Tin bum-buum kä /kan thuk kɛ lat kä görkɛ lätni 5
5. Rik tin jekɛ rɛy guur malä 7
6. Tin görkɛ lätni ɛntäme kɛ we_wä nhiam 9

1. Tuk ruacni

ɛn mal ɛɛ ca nyɔk kɛ jiech keyöö ba koori kap cuɔŋ kä jinub thudan, ca je thany ɛ buan/bun dan-dhieɛ kɛ cän kä 12 pay-bänuan 2018 [ruon baathdori rew wɛde wäl bädäk], te kɛ lät ti ca mat i ba guor ɛ ney tɛ ca je thany kɛ kor päthni dan bädääk aŋot /kan kume ni kuany. Kä ca matbä, ɛnyöö tɛ kɛ ti ba laat kor kä mi wa kuaar mat malä kuany min coalkɛ i kume mat malä min ca nyɔk kɛ jieɛ min bi lät kɛ päth ti jien-diok wɛde bækɛl. kɛn buan/bun dan-dhieɛ tɛ ca mal ɛɛ ca nyɔk kɛ jiech thany ciötkien tin:

1. Kume malä mää tɛ thin kɛ jɛn guath ɛɛdan min coa*l* i ITGoNU
2. Kume thialɛm kie thialää min coalkɛ i SPLM/A – IO
3. Buan/bun thiatheni tää ca rɔ mat tin coa*l* kɛ i tho*th* thudan opothition alaany kie SSOA keel kɛ
4. kuaar thialɛm tää ca kɔn yien tin coalkɛ i SPLM – FDs
5. Buan/bun thiatheni tin kɔkien min coalkɛ i OPP.

Ken tēē ca mat i ba guor ke guath tītī cet ke ruic, ciaŋ pālāpiny, luāk in thōpke naath ε manādhāmeni, ke kuiy yupā kuakni amāni kap yīowni, ke thop cuuŋni kene taay pāārā nhiam ŋuotni. Kendial ca ke muoc guathkien tī ba lātnike . en guath ēē ca thōp keyōō lāt tēē görke lātni a /kaŋ kume mat malā ni kuany cuo je reb nīkā rew duŋde yōō en kume mat malā cuo kuarke ben dhil kueny ke cāŋ kā 22 kā pay-rew 2020, cāŋ ēē tuōke ni laŋ ε muktāb kuārā wec. ε jen tuk kuenā pāthni tī jien-diok wiŋde-bākel min la rundiok tīn bi lāt ke kume mat malā.

en buaŋ/bun in guic guur malā cōalke i [R-JMEC] ca je kaŋ luaŋ ε waregak malā i be wā malā nhiam guic kā bike nendien lar ke kuiy guurā malā. Rey malā keliw, ken kuar bunā in guēc guur malā ala [R-JMEC] bike duoli cōl keel ke kuar buani/buni thiatheni malā tēē ca mal ēē ca nyōk ke jiec thany . Muktāb kuārā wec, keel kene matduoli kuaari malā min la macleth wadhareni kā be ruac ke ke enyōō laŋde tin ŋot kaŋ ni thuk kā görke lātni rey malā. Bike ruacbā ke dup tin dee thuk ni rik tin bum kamni kuaari, kā bike cariēn mat kuar keyōō dēē rikien thuk idi . en waregaak emε ruace ke tēē ca rō laŋ ke ruon in nhiam mēē ci lāt ke kume malā.

2. Kume mat malā min ca nyōk ke jiec

en kaŋdh emε ruace ke tēē ca guic rey guurā malā runā min nhiam tēē ca laŋ ε kume mat malā, ruace ke guath tītī : a) tēē ca thuk ke lātni, b) tin bum kā ŋot /kaŋ rō ni thuk ke lātni amānie tāme, c) rik tin penke mal wā nhiam, amāni d) ke tin görke lātni entāme keyōō bi mal wā guāthde ke pēgth. Gur guēc malā emε tuōk ke je nīke cāŋ kā 23 pay-rew 2020 a wākā 22 pay-rew 2021

3. Lät tin ca thuk kɛ lat ɛ kumɛ mat malä

tëe ca guor kɛ guathkien rɛy runä min nhiam teke kä ruic kene cian päläpiny. Kä ruic, kor kä mää ci kuaar muktäb kuärä lat tok [kuär wec, gurkuan in nhiam kɛ guor kuar dan-ɲuan tin kon], cuo wuodhiere-ni ti jien-diok wicde bälkel ti nöönke ɛ buani/buni të ca mal thany kuany kä cua lat tok en runä min nhiam. Cua guor ɛ duoli ti ɲuan kamni buani/buni thiatheni keyöö biki rɔ lin kä tin penke mal wä nhiam . Cuo rɔ lin kɛ kor duoli totɔ keyöö ba lät dak idi kä walayeni amäni kumenikien tin toatni kä walayeni jinub danwäl amäni dhoori tëe ca kam luan i ba rɔ ruac kä rɔ cet kɛ abyei, ruweng amäni pibor bä. Cuo kuaar walayeni danwäl kene guorkiendiaal kuany amäni kuaar wicni diok tëe ca kam yöö ba rɔ ruac kä rɔ.

Ney tëe ca kuany kɛ kuiy nyɔak lätdä ɲuotni ca latdien thuk kor kä mää cike waregakni ɲuotni guic kä cuo kɛ book gor ala waregak in bädäkdien ruon jien danrew wicde jien danrew [bill no.8, 2020], ala book ëe ca mat ni waregak malä mää ca nyok kɛ jiec rɛy buok ɲuotni. Cuo kɛ waregakni ɲuotni ti ɲuan kuen kä cuo tin diɛwke rɔ woc thin, ken waregakni tëe ca nyok kɛ guiy tɛ rɛydien kɛ ɲuot kɛ kuiy yupä kuakni kene yuop yiowni kɛ guic ɲuotni të ca gor kä ciok in ɲuandien rɛy malä më ca nyok kɛ jiec, kä cuo ken waregaakni ɲuotni totɔ thöp kuär in käp muktäb ɲuotni kene cian päärä wec.

Kɛ kuiy kä të ca lat kɛ cian päläpiny, ken buan/bundiaal të thanyke mal cike duäy maac kapcuon kamnikien min lotniyöö cike ruac in ca mat i ba duäy maac kap-cuon kamnikien luoth wic kɛ keliw, kä thile kor mi ci tuok enyok rɛy wec. Të ca lat keyöö bi kori cuon tɛ rɛydien kɛ däk lathkëeri kene nondelni guaathni të la nëenke rɔ thin më të kɛ kor kene yöö cua dup tin wä kɛ kuak luak lep cet kɛ më ca mat.

4. Tin bum-buom tin görkə lät_{ni} tin /ka_n nithuk kə lät_{ni}

Rey kă tin bum-buom kă ŋot /ka_n nila_t cet kə ruic kene kueny laa_tnimuktăb ŋuot_{ni} ala ney tikur-dhiec wi_cdε jien dhiec [550] min coalkε i burlöma_n kie mäcleth [parliament], en la_t εmɔ ca mat εnyöo dere thuok nime ŋot /ka_n kua_ari mat malä nikuany.¹ Tin kəŋ tin ŋot /ka_nila_t cet kə ruic kə kueny kua_arimuktăb mäcleth walayeni, kə kueny kua_aritin koki_n tin coal kə i kōmitionirey kume wec in diit, kene guey waregaak ŋuot_{ni} kə kuiy kuanyä më ca gər kə ruon baathdorirɛw wi_cdε walrɛw [2012], amänikueny kua_arikuanyä wec tin ba kuaany la_t ala laa_t tigɔw tica rɔ bimuoc pek mila_tke kuaany.

Rey cieŋä päläpiny, cε te kə ja_ny midiit elonkäyöo ba lathkëeri[decni] ŋie_c, jεn dε jε la_t nike gua_ath ëë ŋot /ka_n kume mat malä nikuany dun_dε yöo ca jε nööŋ i ba ben la_t kə kər kă më ca kume malä kuany. Tin kəŋ rey cieŋä päläpiny tin ŋot a /ka_n nila_t cet kə wuoc mäaynitet_{ni} nath kene ney tin ca deey nhok kə ney tin ca rɔ lot kə deey kə locdien cie_nŋi_nkie_n min coal kə i DDR.kε tin koki_n cätke gäk mäaynitin diit duelitowä mäaynikene mat lathkëeritin ca ŋie_c kə kuiy ga_n wec, amänithöp lathkëerikene kaap mäaynidiaal gua_ath lät_{ni}kie_n cet kə më ca mat ε bua_n/bun duoliga_n wec. Kă min do_n, kə gua_ath ëë goa_arke niwaregaak εmε, lathkëerikie decniwec jibub thuda_n ala [SSPDF] ŋotke cia_nke gua_ath da_n wälkel titɔ gua_ath caab kă lathkëer kie decnithialëë – io ala [SPLA – IO] cia_nke gua_ath kəl kă gua_ath caab.

¹ maktăb ŋuot_{ni} malä ca kuarke kuany ke cāŋkă 10 Pay dhiec 2021, kă cilōcnath tεeth kə kădh εmɔ.

Thile lat kel mi ca lat ka te ca mat i ba lat ke kuiy luaknath kene nyak tath-wec te ca mat i ba lat ke tuk runa min nhiam e kume mat mala. Donda yoo, ca cian lutha mi roŋ nyoth keyoo cike ro lin ka thiathe, kene guir latni, amani thieyni neyni tin penke kuak luak wa ka naath, ci taa emo kuak luak kene gan nath ja ka te wano. amani thop kuakni luak, gan neyni tin loc cienikien, naŋ nath guathni kokiien, mat goali te ca daakpiny e kor amani loc ji pudä cienikien. ka min don, min bum cet keyoo de cian luak nath rep ka /kan ni lat e kueny neyni tin kapke yow nyaka taath-wec.

Ke kuiy gura latni te ca mat cet ke yup kuak kene kap yowni, bun ee lat ke nyak laetda nuotni ce waregak nuotni kapa yowni kene dup guicdien nyok ke guiy, ke waregak nuotni min guiy wa yowni raar rey muktaabni, ke nuot lieth kene kap yownike. ka min dandien, muktäb kie wadhare min kapa yow ce latde tok ka ce bun kuany ti ba yow kapa ka bi lat ke ruac in ca lat e ney tin thöpke yow mala kene min ca gor rey mala. Kueleyoo, muktäb dadien me ca gor rey mala enyoo bi yuop kuakni kene kap yowni lat notde /kan je ni tok.

Ka ca car ba rey mala enyoo loc lat kene nyak taath-wec be wec luak ke kap kuakni tin nöŋke e lieth. Kueleyoo, lat te ca mat ka ca lath lat amanie tame ke lat ke kuiy dakeni latni, ke yuop kuakni kene yow tin jeke ka tee ca cak e kuoth /ca je lat a paar cet ke me ca gor rey nuotni kapa yowni lieth wec.

Ke tuk laetda kume mat mala, kuaar kume mala cua ke guic enyoo ba muktaabni dan-diok ke kuiy palika kene locmaar yiathpiny te ca lat ka ciok in dhiecdien enyoo ba lat ke ruon in nhiam. Ken dup dan-diok cet ke muktäb luokni, locmaara kene palika amani jaaklöcni nath ka goaa, mäktäb luokni jinub thudan amani, mäktäb cuot kene piek kuakni te ca yaar e kor. ke nin thuka runa min nhiam, ken kuaar mäcleth wadhara

malä ca waregak thanypiny min nyoth je enyöö ba guaath dan-diok ke kuiy loc maarä kene pälikä lat idi cet ke mää ca gor kä ciok in dhiecdien [5] kene bækeliën [6] rey malä me ca thany keyöö ba kori kap cuonj kä jinub thudan kä en waregaak eme cuo je nöön kuaar e kuär in käp wadhare nuotni kene cianj pära rey wec. Kä min goaa elonj thin en waregaak eme eyöö nyoth dup tin ba guor mi wä lat dan diok toto guath wä cop ke ke.

Kä ciok in bækeliën [6] rey malä, en kume mat malä ca je kam luanj enyöö be lat nyok lätä nuotni wec tok kä be ke guecler, kä de lat eme thuok rey päthni ti jien dan-rew wicde nuan kor kä me ca lat tok. Kä en lat eme ca tok ke pay kel ruon bathdori rew wicde jien donj-rew wicde kel 2021. Ken ney tin guecke wä malä tin coal I R-JMEC ca ke muoc lat enyöö bika buan/bun thiatheni cöl duoli ke kuiy lat in ba lätni nuot tin ba ruac wec kä de je lat ke pay in nuandien kor kä me ca kume mat malä kuany. Guath ee goarke ni waregaak eme, R-JMEC, ce ciot neyni te ca kuany e buandiaal kene laat malä tin konj rey malä jek. en duol ee ca rialikä enyöö de tuok ke pay-rew ruon bathdori rew wicde jien donj-rew wicde kel 2021 ba wä latni ke pay-dhiec ruon bathdori rew wicde jien donj-rew wicde kel 2021.

5. Rik tin jek rey guur malä

en gur malä jinub thudan ke ruon in nhiam ke kor kä me ca kuaar kuany ce te ke rik ti nuan ti ci joo, kä ken rik toto nöönke thäänkiën e kap joak in coal i Covid-19 kene rik kokiën tin la te thin rey gurä malä ni me tuoke mal. Kendiaal, kuany kuari malä /kan te ca mat reyde cet ke jien dan-diok wicde dhieec rey kurä [35%] te ca car mään cet ke mää ca gor kä kadh in 1.4.4 kene 1.12.5 rey waregaakä malä. Kume jinub thudan ee te lätä meedan min coalke i ITGoNU dere män danj bækel awä nhiam kuany kä

wadhareni, bun SPLM/A - IO dere män dan diok kuany kä wadhareni ka de bun in coal i SSOA ciek kel kuany, guor wudhereni tin to män ca diok bi bal, dundeyoo en ITGoNU ce kuany ni ciek kel ala gur kuar in coal i wudhiir. , bia je nac enyoo ken buan/bun /kan 35% te ca mat i ba thöop män luoth kuany kuaari guathnikien dial amani walayeni. R-JMEC ce buan/bundiaal te ca mal thany goar waregakni ka ce larke enyoo neme cie guathde.

Rey runa min nhiam ka kume mat mala, cian palapiny ka jinub thudan ce te ke rik ti bee-bbee elon te ci tuok koori thukni dueli ke kuiy [kuel] pey-yok, ce tuok ka Jonglei, ke Upper Nile, ke Western Bahr El Ghazal. Cue te ke koori kamä lathkeeri SSPDF kene lathkeeri SPLM/A-IO keel ke decni bunä min te door ala nac-nol thalbөөcon poron . min la dun Thomath Cirillo, rey Equatorias. Min dondien, ruol lathkeeri ke njcdien amani matdien me ca thany ce te ke rik ti nuan. Cetke thil kuakni ti latke ni lat palapiny ke ta ee ca mat, dak mihni ke gaaath mi baar, ke dak waal, ke gaaath tooya, ke kuak kene gaaath yupä maan te jiey koor tin te guathni tin ca lathkeeri ruol ka njeeke ke thin. en guir in ca lat e kume mat mala keyoo bi dup tin ba guor nyodh, bi rik tin gorke latni thiec ka bi ji palapiny luak min coalke i laa matda lipa ala nacnol tranthiconol komitij [NTC] ca je dhal e latde me ca kam ke. min nyothje enyoo ce latde thol [ca dhal e latde], ci lathkeeri ti nuan jien guathni te ca ke ruol thin, ka ci ney ti nuan jienba guathni njica keyoo nak buaathke ka cuke ke rik kokiien ba, ka entaay o ce mat lathkeeri me ca gor rey mala jak a yoo kene tuok ke gaaathde.

Ka min donba, cue te ke gak-gaakni kene nyir ti nuan kor ka me ci kuaar lathkeeri ti diit kacraar ka SPLM/A-IO ka wa ke ka SSPDF cetke me ci tuok ka Maiwut, Kajo-Keji, Maban, amani Yambio ba. Ka min dodien , cue tee ke tooy maan ke buom kene koori kamni wutni kene män ka jot toto thin amanie tame. Ke jen ruac eme, goaae enyoo

ba lathkëeri_wec tin cōalke i SSPDF kene Police wec lar tēethlōac keyōō cike naath kăp kă ci_ken ke lat dueli_yienă ke dueer kăpă mään piny ke buom tē ca lat ε ken, cet ke me ci_tuok kă muktăab luokni_kă Yei mē ca lathkëeri_tijien danj-rēw wicde bākeel kăp kă ca ke lath duel yienă ke dueer tē ci_ken ke lat kă cab cet ke tōy mään ke buom, ke năk nath, ke mac/wan kie kual kuakni, ke yaah amāni_jiēc nath ciēnjikien.

Kă riek in dijt rēy guură mală ke ruon in nhiam kōr kă mē ca kuar kuany cē ben a duac riathni_laadni_manădhămeni_mac, kă entaa o cē laadni_danj-băņuan [9] năk , kă ken laad manădhămenidiaal tē ca năk ni_mē tuok kōr cē 2013 ke kuor kēl wicde jien rēw wicde danjuan [124]. Rik tin kōņ cet ke ciēņ kōori_kamă lathkëeri_SSPDF kene NSF, ca ney ti_ņuan jiēc ciēnjikien kōr kă mē ci_kuaar decni_tijit kacraar kă IO kă cike rō mat kă SSPDF, tē ke ney ti_thuolke tholbuok duopni_kă ca ŋăc ε kumε, dup ti_ņuan ci_thurbieli_wă thīn ke kōori_thukni_dueli. Ken ti_diaal titi_ca naath jiēc ciēnjikien kă ci_thankien wă ni_wicni_tigööl kă cike luny ciēnjikien loj. kă cē ney kōkien nyok ke jiēc ciēnjikien cet ke mē ci_tuok kă Western Bahr El Ghazal, Warrap, Jonglei amāni_Lake state.

6. Tin görkε lătni_ēntămε kă ŋot

ε cāņ emē ci_rik ti_ņuan jōybă, kumε mat mală hōne dup ti_ņuan tijaa ke guur mală kă wă nhiam, ke kuiy kuanyă wec kōr thuukă kumε mat mală. Kă keyōō ino,ca mat ε kuaar wec ke tuok pay-rēw 2021 enyōō ba tin diaal tin ŋot lat ke pēeth keyōō bi_mal tē thīn rēy wec keliw. Tē ca mat kă görkε lat ke pēeth cetke kueny laadni_muktăb ŋuotni

mindiiṯ min cɔalkɛ i macleth, kenɛ mat laaṯni ḡuɔṯni walayeni amāni thuɔk ḡicā lathkēeri ke dākdiɛn kā lātni, kɛndiaal gōrke ke thuɔk ke pēēth elɔḡ.²

Kā mindɔḡ, waregaak ḡuɔṯni kuanyā wec gōrɛ nyɔak ke guey, amāni waregak ḡuɔṯni manādhāmeni ke ḡuɔṯdiaal ke kuiy dākni kuakni, kaap yiɔwni . kā ḡuɔṯdiaal gɔaaɛ i ba ke nhɔk duɛl ḡuɔṯni wec ke nhiam a /kaṯ laṯni tok . Kā min dɔḡ bā , gɔaaɛ ke wec i ba ke nyɔk ke lātni alɔr, kā muktāb kuanyā wec gōrɛ ba jɛ kueny laaṯ ti thil kuiy kā tē ke keak mi gɔaa kā bi ke kuany rialikā ke ruɔn in joak rɛy malā.

Ke kuiy luak kenɛ cian gɔɔyā ji wec, gɔaaɛ ɛnyōō kumɛ malā dēre lāt ti ḡuan rialikā keyōō bi nɛydiaal tē ci put raar ciɛḡni kien lunny jɔk kā ba wuɔṯdiɛn luɔth mi lunyke jɔk. kā keyōō inɔ bā, gōrɛ jɛ I ba muktāb yiɔwni nyɔakā taath wec yiathpiny kā bɛ lāt ke kuiy luak, gaḡ caab, ke locdiɛn ciɛḡni kien ja kā tuɔke amāni mat ji gɔali tē ca daak ɛ kor kā ba laṯ ɛmɛ laṯ kɛl ke mat ji wiɔmuɔn tin cɔalkɛ i United Nations kɛɛl ke manādhāmeni luak. guuriɛn kɛn lātdiel titi cet ke mē ca gɔr rɛy malā gɔwke keyōō ba wec jinub thudan naan malā kenɛ cian taath mi thil peek kenɛ thuɔk rikni ti ḡuan tin nōōḡke koɔri wiɔ. kɛn tin nōōḡke koɔri cet ke ḡar kuakni kenɛ thil luuthā wec amāni thil pāārā tuɔḡni wecdiaal. Kā kɛn lāt diaal titi mi ca ke laṯ ke guathkien de wec ɛmɛ kamraar rikni kā de cian taath wec cuo tuɔk.

Ke kɔɔr kā mē ca waregaak laṯ ɛ wudhiir in kāp muktāb ḡuɔṯni kenɛ cian pāārā wec ke kuiy luakni kenɛ cian pāārā, gɔaaɛ ɛnyōō dē ḡut kamraar mi dē lātni dup locmaarā dan diɔk titi ke pēēth . kā min dɔdiɛnbā, gɔaaɛ i ba ḡut laṯ ke pēēth mi gueyke ni nyɔk lātdā ḡuɔṯni wec cet ke mē ca mat duolā mēēdan. Keyōō ci duɔth ni run dan-rɛw, kā

² maktāb ḡuɔṯni malā ca kuarkɛ kuany ke cāḡkā 10 Pay dhiec 2021, kā ci locnath tɛeth ke kādḡ ɛmɔ.

lat kume malä, gɔaaɛ ɛnyöö ba lät tin bun thuk ke pëëth, gɔaaɛ i be të ke nhök wec ni locni thiatheni kene thop kuakni tin dë thukni lät malä. Cɛ jɔɔy ɛnyöö buan të ca mal thany lätke keel, cet ke me ci tuɔk ke dääkni koamni walayeni kene koamni kumeni tin toatni cet ke me ca thany kä muktääb kuäärä wec. De ti diaal thuk ke pälikä kene laät keel. ke jen guath ɛmɛ kume mat malä dere lät abum keyöö dere lät pälapiny thuk, waregaakni yiowni kene kapdien, të ca thuk ke guɛc thany, ba nɛy të ci puɔt ciɛɲnikien jaakä locɔk ke maal kä bi kume malä lät abum keyöö ba lät tin naan̄ke wec kuanyä thuk ke lätni ke pëëth.